

Regioanalyses met de “Digitale Reflectie Tafel”

De zorgsector heeft steeds meer behoefte aan samenwerking en afstemming van de zorg op de populatie van de regio. Hoe eenvoudig en logisch de vraag naar afstemming en meer op maat toegesneden populatiegerichte zorg ook is, het blijkt in de praktijk om uiteenlopende redenen niet eenvoudig te realiseren. Een van deze redenen is de veelheid aan betrokken stakeholders; de doelstelling kan alleen in samenwerking worden gerealiseerd. Deze samenwerking moet worden gestoeld op een gezamenlijke integrale (probleem)analyse van het gebied. Het opstellen van een dergelijke regio-analyse is niet eenvoudig.

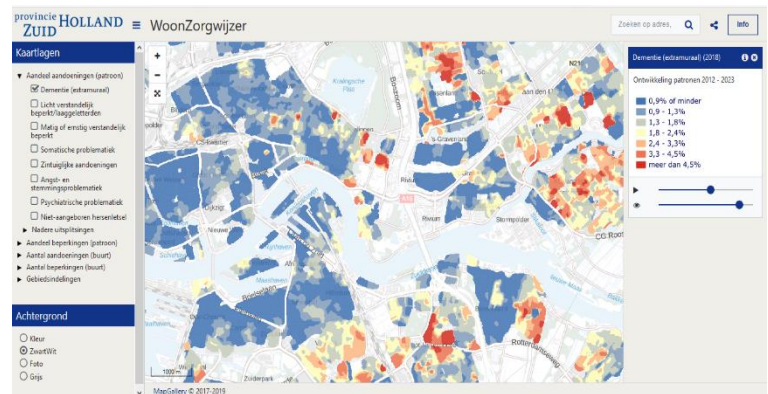
De laatste tijd ontstaan er echter steeds meer initiatieven tot regionale samenwerking en samenwerking tussen bijvoorbeeld gemeentes, huisartsen en andere zorgverleners. Daarnaast is de laatste jaren nieuwe *tooling* ontwikkeld die ondersteuning van regio-analyses mogelijk maakt en is het bewustzijn groeiend dat goede afstemming rond lokale zorg tussen zorgaanbieders tot verbetering van kwaliteit en efficiëntie kan leiden.

Van monitoring naar de Digitale Reflectie Tafel

Een analyse op basis van de WoonZorgwijzer – waarover later meer - kan voor gemeentes, zorgverleners of samenwerkingsverbanden leiden tot inzichten om te komen tot verbetering van zorg op de juiste plek. Dit instrument maakt op heldere wijze inzichtelijk met welke aandoeningen en beperkingen de inwoners van een bepaald gebied te maken hebben. Dit inzicht is op zichzelf niet gelijk aan een gedeelde analyse, daarvoor is meer nodig. Vandaar dat Voswiz, In Fact en Object Vision de volgende modules in combinatie aanbieden:

1. Het inrichten van de WoonZorgwijzer voor het betreffende gebied;
2. Het desgewenst uitbreiden van de WoonZorgwijzer met aanvullende (lokale) data;
3. Een of meerdere sessies met de stakeholders om te komen tot een gedeelde analyse aan een Digitale Reflectie Tafel.

Hieronder lichten we deze modules – die overigens niet per definitie in combinatie hoeven te worden afgenomen – nader omschreven.

1. WoonZorgwijzer

De WoonZorgwijzer¹ (www.woonzorgwijzer.info) is een beproefd instrument om de beleidsvorming op het vlak van wonen, zorg en ondersteuning te faciliteren. Op een laag schaalniveau wordt inzichtelijk gemaakt waar mensen met bepaalde aandoeningen wonen en met welke beperkingen zij mogelijk te maken hebben. Bij aandoeningen gaat het dan om somatische problemen, dementie,

¹ Het model is gebaseerd op populatiegegevens en detailgegevens van het CIZ en CBS rond de WMO en de oude AWBZ. Doordat de uitkomsten worden gepresenteerd voor gebieden binnen een loopafstand van 300 meter rondom 6-cijferige postcodes, wordt onthulling voorkomen maar kunnen ruimtelijke patronen goed inzichtelijk worden gemaakt. Jeugdzorg is nog niet opgenomen in de Woonzorgwijzer. De Woonzorgwijzer is in 2015 ontwikkeld (en doorontwikkeld) door de onderzoekers van In Fact en het Ministerie van Binnenlandse zaken, RIGO, Platform 31 en de Provincie Zuid Holland.

psychische problematiek en LVB. Als gevolg van deze aandoeningen kan men beperkt worden op levensdomeinen als 'administratie en financiën', 'algemene dagelijkse levensverrichtingen', 'mobiliteit binnen- of buitenshuis' of 'regie'.

De WoonZorgwijzer is uniek omdat niet het gebruik van zorg of ondersteuning centraal staat, maar de kenmerken van de bewoners in termen van aandoeningen en beperkingen. Als er cijfers over het beroep op zorg en ondersteuning beschikbaar zijn, kunnen deze worden gerelateerd aan de cijfers van de WoonZorgwijzer. Dan kunnen bijvoorbeeld gebieden met over- of onderbenutting van zorg en ondersteuning worden geïdentificeerd.

De uitkomsten van de WoonZorgwijzer worden op een openbare website gepresenteerd in een overzichtelijke online gis-applicatie. Hier kunt u tabellen voor – de buurten in - uw gemeente of regio opvragen. Het instrument geeft niet alleen inzicht in de actuele (voorspelde) ruimtelijke spreiding, maar ook in de ontwikkelingen in de periode 2012-2023. Via die weg geeft het instrument inzicht in de spreiding van de zorgbehoefte nu en in de toekomst.

Geen data nodig

Het mooie aan de WoonZorgwijzer is dat het instrument al voor heel Nederland een grote set basisgegevens bevat met de (verwachte) populatie met een zorgvraag. Het is niet altijd eenvoudig dit soort gegevens gestructureerd boven tafel te krijgen. Voor het gebruik van de WoonZorgwijzer hoeven lokale stakeholders geen gegevens aan te leveren en kan een samenwerkingsverband direct een eerste stap zetten.

Via www.woonzorgwijzer.info kunt u diverse voorbeelden van de applicatie inzien. Ook zijn hier enkele plus-varianten in te zien, waarbij de WoonZorgwijzer is uitgebreid met enkele aanvullende kaartlagen gebaseerd op uiteenlopende bronnen. Op de site van In Fact is alle relevante achtergrondinformatie opgenomen.

2. Aanvullende data en analyses

De WoonZorgwijzer biedt een zeer goede basis voor beleid en het juiste gesprek. Daarbij kan de wens ontstaan om gegevens over bijvoorbeeld actueel zorggebruik toe te voegen. Uitbreiding kan worden gezocht in:

- het toevoegen van data over andere zorggroepen (denk aan jeugd en/of lichte vormen van somatische problematiek);
- het toevoegen van thematische analyses/kaartlagen bijvoorbeeld demografische gegevens of op het vlak van eenzaamheid;
- het toevoegen van informatie over het aanbod en het actuele gebruik, bijvoorbeeld op het beroep op de Wmo, maar ook het zorggebruik van een specifieke doelgroep uit bijvoorbeeld huisartsendata.

Dit soort gegevens kunnen apart en in samenhang worden geanalyseerd, maar desgewenst ook worden opgenomen in de openbare GIS-applicatie. In sommige gevallen kunnen kaartlagen worden toegevoegd die alleen voor een bepaalde groep (bijvoorbeeld zorgverleners) toegankelijk is.

In het kader van regionale of gemeentelijk afstemming ligt het voor de hand cross-sectorale gegevens op te nemen. Bij het opstellen van de WoonZorgwijzer zijn methoden ontwikkeld om ruimtelijke patronen te tonen, waarbij recht wordt gedaan aan de AVG en onthulling wordt voorkomen. Deze methoden kunnen we ook toepassen op gegevens van zorgverleners zodat ook deze als kaartlaag kunnen worden getoond aan de WoonZorgwijzer.

3. Sessies en/of procesbegeleiding

De verschillende stakeholders moeten met elkaar in gesprek en komen tot een gezamenlijke analyse om de doelstellingen te verwezenlijken. De WoonZorgwijzer is naar onze overtuiging een ideaal instrument - dat door de presentatie in kaartlagen kan dienen als een 'Digitale Reflectie Tafel' - om een dergelijk gesprek te faciliteren. Dit onafhankelijk van de vraag of het een eerste oriënterende bijeenkomst is of dat de regionale samenwerking al ver gevorderd is.

Bij het opstarten en implementeren helpen we door minimaal één gezamenlijke (reflectietafel)sessie worden georganiseerd. Daarbij komen professionals vanuit het wonen, welzijn, ondersteuning en zorg samen. Het consortium (zie kader) heeft alle expertises om dit gesprek te faciliteren en de kaartlagen uit de WoonZorgwijzer kunnen worden benut om samen 'te reflecteren'. De inrichting van een dergelijke sessie en/of verdere procesbegeleiding wordt uiteraard in overleg bepaald.

Kostenmodel

De kosten voor de intake en één eerste sessie met het samenwerkingsverband bedragen (exclusief BTW) €3.500. Het instrument de WoonZorgwijzer heeft een vaststaande prijs per gemeente² die wordt getoond. Deze bedraagt (voor het eerste jaar, exclusief BTW) €4.500 voor gemeenten met meer dan 50.000

inwoners en €3.000 voor kleinere gemeenten. Als verschillende gemeenten samen een applicatie willen krijgt men een korting. De kosten van aanvullende data en analyse laten zich moeilijk vooraf ramen. Dat is een zaak van lokaal maatwerk. Hetzelfde geldt voor de procesbegeleiding en vervolgsessies.

Contact

We komen graag een keer met u overleggen wat de mogelijkheden zijn. U kunt hiervoor contact opnemen met Hugo de Vos van Voswiz (e: hdevos@voswiz.nl t:06 158 22 632). Indien u specifieke vragen heeft over de WoonZorgwijzer kunt u het beste contact opnemen met Johan van Iersel van In Fact (e: johan.van.iersel@infact.eu t:020-233 8794).

Samenwerking In Fact, Object Vision en Voswiz

De WoonZorgwijzer is (inhoudelijk) ontwikkeld door de onderzoekers van Stichting In Fact. Zij hebben een ruime ervaring met op uiteenlopende terreinen als leefbaarheid, woonbeleid en wonen met zorg. Object Vision is nauw betrokken geweest bij de ontwikkeling van het instrument en heeft de interactieve websites ontwikkeld. Object Vision heeft jarenlange ervaring met ontwikkelen van open source geo-analyse en visualisatie tools voor gemeentes op het gebied van wonen, zorg welzijn. Voswiz geeft sinds 2006 ondersteuning op het gebied van (geo)data-analyse in de (curatieve) zorg en werd in 2009 erkend als "Kennisinstituut in de Zorg". Voswiz was betrokken bij de ZonMW projecten OMU en MensPlus. Het ondersteunde "Eerstelijns in Cijfers" een vereniging van- en voor huisartsen en richtte het data-analyse bedrijf voor de vereniging op waarbij het tot 2016 betrokken bleef. Op dit moment doet Voswiz populatie-analyses voor zorgverleners in Midden Nederland en ontwikkelt in samenwerking met UMCU een nieuwe kwaliteitsmonitor voor de integrale GGZ.

² In sommige gevallen heeft de Provincie (Noord- en Zuid Holland) besloten de WoonZorgwijzer aan te schaffen voor alle gemeentes. Voor deze gemeentes is de WoonZorgwijzer al on-line beschikbaar en kan direct gestart worden met ondersteuning en analyse.